

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Dub. II. An metus excuset?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

I. Si quis die jejunii nihil cogitans de præcepto, coenat aut carnes comedat, non peccat: similiter in aliis; ut si occidas hominem, putans esse feram. *Bon. q. 8. p. 3.*

II. Si in aliqua re tantum ad vertas malitiam unius generis, illam solam contrahis, ut v. g. si quis cognoscat foeminam, quam scit non esse suam, ignorat autem esse consanguineam, is fornicationem tantum, vel adulterium committit, non incestum. *Lay l. 1. t. 2. c. 4. Bon. l. c.*

DUBIUM II.

An metus excuset?

Resp. Si ex metu facis, quod simpliciter malum est, peccas quidem; minuitur tamen per metum malitia: quia minuitur libertas. Interim sæpè fit, ut præcepta quædam non obligent, cum eorum observatio cederet in grave alicujus incommodum: & tunc, si ex metu talis incommodi quis tale præceptum omittat, non peccat, cum præceptum non liget. Est communis. *Vnde resolv.*

I. Præceptum naturale negativum, prohibens rem intrinsecè malam, non licet violare, ne quidem ob metum mortis.

II. Metus gravis, v. g. mortis, &c. sæpè non tantum excusat à præcepto positivo, tam divino, quàm humano; sed quandoque etiam ab affirmativo naturali, & sic (ut *Sanch. 1. mor. c. 18.*) non tenetur quis cum periculo vitæ integrè confiteri, servare depositum, implere votum, succurrere proximo extremè indigenti. *Bec. tom. 2. l. 3. cap. 6.*

A. 207

Azor. l. p. l. 1. c. 11. Lay. lib. 1. t. 4. c. 14. Excipe tamen casum, de quo *infra l. 2. t. 3. c. 2. d. 1.*

III. Si observatio legis humanæ necessaria sit ad conservandum bonum, aut avertendum malum commune, quòd pluris sit, quàm vita propria, tunc lex illa obligat cum periculo vitæ, ut, v. g. si dux mandet militi non discedere ex statione, item, si peritura sint animæ, nisi Pastor adeat ægros tempore pestis. *Lay. l. c.*

IV. Alioqui nulla præcepta humana, etiam Ecclesiastica, per se obligant cum periculo vitæ, aut similis incommodi. *vid. Sanch. t. mor. c. 18.* ut, si v. g. cogaris metu mortis contrahere cum consanguinea, in gradu prohibito lege Ecclesiastica, posses contrahere (in speciem) non tamen posses consummare: quia cum matrimonium esset irritum, fornicareris, quod intrinsicè malum est. *Sanch. de matr. l. 7. d. 5. n. 4.*

V. Per accidens interim accidere potest, ut lex humana obliget cum periculo vitæ, ratione alterius præcepti juris naturalis, aut divini concurrentis, ut v. g. si quis cogere vellet transgredi præceptum Ecclesiæ, in odium fidei, vel contemptum Religionis. *vid. Sanch. l. c. Kön. 3. p. t. 2. d. 13. dub. 12.*

DUBIUM III.

An excuset impotentia totius, vel partis?

Resp. I. Cum ad impossibile nemo teneatur, certum est, quòd impotentia excuset, etiam illa, cui antè causam cum peccato dedisti; dummodo
dc